

15-12-2010

Encara hi ha un sostre de vidre que hem de trencar

Raül Torán (ACCC). "Encara que la dona ha avançat molt, encara ha d'avançar molt més". Aquesta és una de les conclusions aportada per Maria Terrades, directora gerent del Parc Científic Barcelona (PCB) que es desprenen de la taula rodona "Dones, ciència i societat: es trenca el sostre de vidre?". L'acte, celebrat ahir al Parc Científic de Barcelona (PCB), va ser organitzat amb la col·laboració de l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) en el marc de l'exposició "16 Científiques Catalanes".

Vicenta Llorente, Alícia Casals, Maria Casado, Mercè Piqueras, Conxita Solans, Isabel Cacho i Assumpció Vila. Foto: R.Torán

El debat es va obrir amb la presentació de Maria Terrades (PCB) i Mercè Piqueras, presidenta de l'ACCC, va moderar la taula. Sobre l'exposició va comentar que "encara que m'agrada que estigui en centres de recerca, m'agrada molt més que estigui en centres cívics, més prop del públic general".

Maria Casado, de l'[Observatori de Bioètica i Dret](#), explicà que el 2004, a l'Observatori varen fer un estudi sobre dona i ciència i varen arribar a la conclusió que s'havia de prendre des d'un punt de vista de la reflexió. "Com és possible que, si més de la meitat dels llicenciats són dones, hi hagi tan poca representació femenina entre els caps de departament o en la direcció dels centres de recerca?", preguntà als assistents. "No es veu el sostre de vidre, ja que no ens agrada veure'ns com un col·lectiu que demana ajuda. Però si tenim el mateix mèrit, per què no tenim la mateixa representativitat?" I sobre les mesures de discriminació positiva Casado comentà que "encara que existeixen, no s'implementen".

Sobre la poca presència femenina a la ciència, Piqueras digué que "la Comissió Europea encarregà un estudi estadístic per comparar uns països amb altres". Ara quan es demanen projectes europeus "un dels elements a valorar és tenir dones als equips de recerca". I sobre el model de la dona com a científica, Piqueras va afegir que "es varen triar aquestes científiques per a l'exposició perquè eren un bon model per a les joves".

L'arqueòloga Assumpció Vila ([Institució Milà i Fontanals](#), del CSIC) afirmà que "estem en aquesta taula rodona perquè encara ens hem de preguntar si s'hà trencat el sostre de vidre per a les dones". "En arqueologia no hi ha moltes dones ja que s'ha vist com una professió d'homes, amb la visió de les

excavacions com alguna cosa pesada. Avui hi ha moltes noies a la facultat, però això no vol dir que accedeixin als càrrecs de responsabilitat", va concloure Vila.

La geòloga Isabel Cacho, de la [Universitat de Barcelona](#), confessà que la maternitat va afectar molt la seva feina i que "encara que jo no havia tingut ni notat cap discriminació, quan estava fent el doctoral em vaig adonar que no hi havia cap dona al meu voltant i quan vaig decidir ser científica i mare, va ser molt dur ja que per ser bona en ambdós àmbits has de dedicar-hi moltes hores". La química Conxita Solans, de l'[Institut de Química Avançada de Catalunya](#) del CSIC, també va comentar que ella no havia notat cap discriminació durant els seus quaranta anys de carrera científica, però que "sí que ho he vist a una generació anterior".

L'enginyera Alícia Casals, de l'[Institut de Bioenginyeria de Catalunya](#), especialitzada en robòtica, explicà que "la meua experiència és haver passat d'una escola de nenes a una de nens", ja que "he estat l'única dona a la classe de la facultat i després als comitès científics". Va concloure la seva intervenció afirmant que "en una situació d'igualtat amb l'home, nosaltres tenim més mèrit".

La investigadora biomèdica Vicenta Llorente, del [Centre d'Investigació Cardiovascular de Barcelona](#), centre mixt entre el CSIC i l'Institut Català de Ciències Cardiovasculars, va comentar que encara que al seu entorn predominaven les dones, al seu centre "hi ha quatre investigadors titulars del CSIC, i jo sóc l'única dona, i a les reunions de cardiòlegs predominen els homes". Respecte a la renúncia per part de la dona sobre la vida personal, Llorente preguntà retòricament "Per què hem de renunciar a la conciliació laboral-familiar? El món científic ha estat dominat per homes, no és hora de canviar-lo?".

Les baixes per paternitat varen centrar una part del debat. Mentre als centres de recerca principalment no es donaven, segons explicà Llorente, a les universitats sí que s'estava notant que "els meus col·legues es preocupen més per la família i procuren marxar aviat per recollir la mainada a escola, per exemple", sentencià Casals.

Segons Casado, "el fet de tenir fills en el cas de l'home treballador suma, però sembla restar en el cas de les dones treballadores i, amb la precarietat laboral i la crisi tot això s'està accentuant". Casado va concloure que "l'educació és fonamental, però insuficient" i que el feminisme "és una lluita contínua i molt poc popular".

La conclusió bàsica d'aquesta taula rodona, en què es va sentir també la veu del públic present, va ser que encara hi ha un "sostre de vidre" que trencar i que les ponents són una excepció perquè no s'han trobat aquesta discriminació, però, si hi hagués igualtat, no hagués tingut sentit aquest debat ni l'exposició sobre la dona científica.

Taula debat i exposició 16 científiques catalanes

Aquesta taula rodona s'ha emmarcat dins l'exposició "16 científiques catalanes", oberta al públic des del 2 fins al 22 de desembre al PCB, a l'eix de connexió de les Torres R+D+I i que ha estat organitzada per l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC), amb la col·laboració del [Departament d'Innovació, Universitat i Empresa](#) de la Generalitat de Catalunya, la Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia (FECYT), el Ministeri de Ciència i Innovació ([MICINN](#)) i la Xarxa d'Unitats de Cultura Científica ([UCC+i](#)).

Associació Catalana de Comunicació Científica

Dibuix que Fernando [Krahn](#) va fer per a l'ACCC el 1990.

Rambla de Catalunya, 10 1er - 08007 Barcelona - Tel: 93 412 11 11 93 412 11 11 - Fax: 93 317 83 86 - info@accc.cat